

การบริหารนโยบายการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี
EDUCATIONAL POLICY IMPLEMENTATION OF UBON RATCHATHANI PROVINCIAL
ADMINISTRATIVE ORGANIZATION

สุเชาว์ มีหนองหว้า อำนวย บุญรัตน์ไตรี ปธาน สุวรรณมงคล และฐิติมา ให้อย่าง
Suchao Meenongwah Amnuay Boonratmaitree Pathan Suwanmongkol and Thitima Holomyong
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
Rajamangala University of Technology Rattanakosin
E-mail: suchaome@yahoo.com

Received 30 January 2021; Revised 5 May 2022; Accepted 30 May 2022.

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์การบริหารนโยบายการศึกษา 2) วิเคราะห์ความสำเร็จการบริหารนโยบายการศึกษา 3) วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคการบริหารนโยบายการศึกษา 4) เสนอแนวทางการแก้ปัญหาและอุปสรรคการบริหารนโยบายการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ผู้อำนวยการกองแผนและงบประมาณ ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ศึกษาพิเศษ ผู้บริหารโรงเรียนทุกโรงเรียน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองของนักเรียนที่สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 40 คน นำเสนอผลด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารนโยบายการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี เป็นไปตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไข พ.ศ.2545 การจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษาอยู่ในความสำคัญลำดับที่ 2 รองจากงบประมาณด้านโครงสร้างพื้นฐาน การสื่อสารมีความเหมาะสม แต่ยังติดขัดในระเบียบปฏิบัติบางอย่าง ผู้บริหารที่รับผิดชอบการจัดการศึกษามี ภาวะผู้นำ แต่ขาดความเข้มแข็งด้านวิชาการ
2. ความสำเร็จในการบริหารนโยบายการศึกษายังไม่ได้มาตรฐานในระดับดีเลิศตามการแถลงนโยบายของฝ่ายบริหาร เพราะผลคะแนนของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานีต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (สพม.) ทุกสายวิชา
3. ปัญหาและอุปสรรคของการบริหารนโยบายการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ได้แก่ ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนจังหวัดและผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับงานโครงสร้างพื้นฐานมากกว่างานด้านวิชาการ ขาดบุคลากรทางด้านนิเทศการศึกษาทั้งในระดับบริหารนโยบายของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และในระดับปฏิบัติการในสำนักงานการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

คำสำคัญ: นโยบายการศึกษา; การบริหารนโยบายการศึกษา; องค์การบริหารส่วนจังหวัด

Abstract

The research aimed to (1) analyze an educational policy implementation, (2) analyze a success of an educational policy implementation, (3) analyze problems and obstacles of an educational policy implementation and (4) propose the guidelines to solve the problems and

obstacles concerning an educational policy implementation of Ubon Ratchathani Provincial Administrative Organization.

This research was a qualitative research. Data were collected using in-depth interviews. By interviewing the chief of the provincial administrative organization; the director of the Planning and Budget Division, the director of Education, Religious and Culture Division, the educational supervisor, the directors of all schools, and parents of the students of Ubon Ratchathani Provincial Administrative Organization 40 people. Data were analyzed by descriptive interpretation.

The research findings were:

1. The educational policy implementation was in accordance with the 2542 B. E. National Education Act, revised 2545 B.E. The budget allocation for education was ranked second only to the budget for the infrastructure. Communication was suitable. However, problems remained in some regulations. The executives responsible for an educational possessed leadership, but lacked academic strength.

2. An accomplishment in the educational policy implementation did not reach the excellence standard by the chief policy statement. Because the scores of students of the schools affiliated to the Ubon Ratchathani Provincial Administrative Organization secured average scores in all subjects lower than those of the students of the schools under the Secondary Educational Service Area Office.

3. The main problems and obstacles concerning the educational policy implementation were the executives of the provincial administrative organization and the schools gave more priority to infrastructures than to education. Lacked of educational supervisors both in Poly implementation Level of Local Administration Department and operating Level of Education, Religious and Culture Division in Provincial Administrative Organization.

Keyword: Educational Policy; Educational Policy Implementation; Provincial Administrative Organization

บทนำ

ในปัจจุบันการจัดการศึกษานั้นได้เข้ามาเป็นหนึ่งในภารกิจบริการสาธารณะ (public service) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความสำคัญในการขัดเกลาสมาชิกในสังคมให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายที่พึงประสงค์แห่งรัฐ และนำไปสู่การมีส่วนร่วมของประชาชนมากยิ่งขึ้น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 รวมแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2553 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) สามารถจัดการศึกษาได้ทุกระดับ ตั้งแต่ปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษาได้ (Academic team, Municipal Employees Association of Thailand, 2017) ในส่วนองค์กรบริหารส่วนจังหวัด ก็มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษาตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่3) พ.ศ. 2546 มาตรา 45(8) หลังจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดรับการถ่ายโอนสถานศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อจัดการศึกษาในปี พ.ศ.2552 จำนวน 49 แห่งและมีโรงเรียนในความดูแล จำนวน 330 แห่ง

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้มีการวิจัยประเมินผลการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ผลจากการศึกษาวิจัยที่สำคัญพอสรุปได้ดังนี้ ด้านคุณภาพผู้เรียน ส่วนใหญ่ ผู้เรียนมีคุณภาพได้มาตรฐานเกือบทุกมาตรฐาน (ร้อยละ 82.0-100.0) ด้านคุณภาพครู ผู้บริหาร และกระบวนการจัดการศึกษา สถานศึกษาส่วนใหญ่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมีครูที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน (ร้อยละ 73.3-98.8) ส่วนด้านผู้บริหารผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ มีคุณภาพได้มาตรฐานทุกมาตรฐาน (ร้อยละ 86.0-100.0) (Education Council Secretariat Ministry of Education, 2011)

ในจังหวัดอุบลราชธานีตั้งแต่เริ่มเปิดรับโอนโรงเรียนมัธยมศึกษามาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในปี พ.ศ.2550 จนถึงปัจจุบันมีโรงเรียนมัธยมศึกษาได้โอนมาสังกัด จำนวน 12 โรงเรียน เป็นจังหวัดที่มีประชากรมากเป็นอันดับที่ 2 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รองจากจังหวัดนครราชสีมาเป็นจังหวัดที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดรับโอนสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษมาอยู่ในสังกัดในปี พ.ศ.2550 และเป็นจังหวัดที่มีประวัติของพัฒนาการของการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่โดดเด่นจังหวัดหนึ่งในประเทศไทย เพราะเป็นองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งแรกที่ริเริ่มโครงการหน่วยกู้ชีพเฉลิมราชย์ 60 พรรษ (รลฉุกเฉิน 1669) เพื่อจัดทำภารกิจด้านการสาธารณสุขร่วมกับกระทรวงสาธารณสุขขึ้นในประเทศไทยและขยายไปทุกจังหวัดในเวลาต่อมา และมีสิ่งที่น่าสนใจในการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารนโยบายการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดก็คือ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ถูกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 19/2558 ณ วันที่ 25 มิถุนายน 2558 ระวังการปฏิบัติราชการในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดำรงตำแหน่งอยู่และได้ยื่นใบลาออกต่อผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2562 หลังจากเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานีและได้แถลงนโยบายต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี เมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2555 ต่อมารองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ที่ปฏิบัติราชการแทนนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ก็ถูกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 35/2560 ณ วันที่ 25 กรกฎาคม 2560 ระวังการปฏิบัติราชการในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดำรงตำแหน่งอยู่นอกจากนั้นปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ที่เป็นผู้นำของข้าราชการประจำในองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ได้ยื่นใบลาออกจากราชการก่อนเกษียณอายุในปี พ.ศ.2562 เพียง 3 เดือน ท่ามกลางบริบทต่างๆ ที่ดำรงอยู่ดังกล่าวข้างต้นรวมทั้งการว่างเว้นการเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกระดับประมาณ 8 ปี เมื่อนับถึงเมื่อมีการกำหนดให้มีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพร้อมกันทั่วประเทศในวันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2563 ทำให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานีที่มีความโดดเด่นในการบริหารขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในระดับเดียวกัน อยู่ในสถานะที่เรียกว่า เป็นการบริหารภาวะวิกฤต (Crisis Management) แต่อย่างไรก็ตามองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานีเป็นองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่เสนอโครงการเพื่อพัฒนาการศึกษาโดยตรงที่เกี่ยวกับบุคลากร ครู นักเรียน การจัดการเรียนการสอนการสนับสนุนด้านการจัดการเรียนการสอน ไม่รวมงบประมาณสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่ง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2561 และประจำปีงบประมาณ 2562 มากเป็นอันดับที่ 1 ในบรรดาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขนาดใหญ่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออีก 3 แห่งคือ องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา และองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น การศึกษาติดตามการบริหารนโยบายการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ในช่วงเวลาดังกล่าวนี้นจึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจทางวิชาการ เพราะนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานีได้แถลงนโยบายต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานีเมื่อวันที่ 16 ตุลาคม พ.ศ.2555 เกี่ยวกับนโยบายการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งได้กำหนดภารกิจหลัก 8 ด้าน ซึ่งได้แก่ ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการพัฒนาการศึกษา ด้านการสาธารณสุข ด้านการจัด

ระเบียนชุมชน สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้าน ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยเฉพาะนโยบายด้านการพัฒนาการศึกษานั้นองค์การ บริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานีมีนโยบายในการส่งเสริมการจัดการศึกษาโรงเรียนขององค์การบริหารส่วน จังหวัดให้เป็นเลิศในทุกๆ ด้าน (Ubon Ratchathani Provincial Administrative Organization, 2016) ด้วยบริบทดังกล่าวข้างต้นประกอบกับเป็นช่วงเวลาครบรอบ 1 ทศวรรษในการถ่ายโอนสถานศึกษามาสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด การศึกษาวิจัยการบริหารนโยบายการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด อุบลราชธานี จึงเป็นสิ่งที่น่าจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการที่เกี่ยวกับศาสตร์ทางรัฐประศาสนศาสตร์ และเป็น ประโยชน์ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงเป็นที่มาของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์การบริหารนโยบายการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี
2. เพื่อวิเคราะห์ความสำเร็จการบริหารนโยบายการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี
3. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคการบริหารนโยบายการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด อุบลราชธานี
4. เพื่อเสนอแนวทางการแก้ปัญหาและอุปสรรคการบริหารนโยบายการศึกษาขององค์การบริหารส่วน จังหวัดอุบลราชธานี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการบริหารนโยบายการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานีที่เน้นการจัดการศึกษาดี ตามนโยบายของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ที่แถลงต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานีเมื่อวันที่ 16 ตุลาคม พ.ศ.2555 ที่ระบุ (4) ส่งเสริมการจัดการศึกษาโรงเรียนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้เป็นเลิศในทุกๆ ด้าน

ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเฉพาะโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 12 แห่ง ในปีงบประมาณ พ.ศ.2561-2562 ซึ่งได้แก่โรงเรียน โรงเรียนพิบูลมังสาหาร โรงเรียนโนนกลางวิทยาคม โรงเรียนนาคำวิทยา โรงเรียนนาสะไมพิทยาคม โรงเรียนหนองบัวฮีวิทยาคม โรงเรียนห้วยข้าพิทยาคม โรงเรียนเหล่างามพิทยาคม โรงเรียนน้ำขุ่นวิทยา โรงเรียนแก้งเหนือพิทยาคม โรงเรียนบัวงามวิทยา โรงเรียนเบ็ญตึ๊ดตูเมน 2 ช่องเม็ก และโรงเรียนไร่ไต้ประชาคม

ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. 2562 ถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2564

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative) โดยใช้รูปแบบการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จำนวน 40 คน โดยการคัดเลือกแบบเจาะจงได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียนทุกโรงเรียน ผู้อำนวยการกองแผนและงบประมาณ ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ศึกษาพิเศษ ประสานคณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เพื่อเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยต่อการบริหารนโยบายการศึกษาและความสำเร็จในการนำนโยบายการจัดการศึกษาไปปฏิบัติ ซึ่งมีทั้งแบบสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการและแบบไม่เป็นทางการ การเก็บรวบรวมข้อมูล

การสัมภาษณ์ ได้ดำเนินการด้วยวิธีการสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการ เป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างคำถาม ทำการสัมภาษณ์ตามแนวทางแบบสัมภาษณ์ โดยสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายเพื่อหาคำตอบตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย เกี่ยวกับการบริหารนโยบายการศึกษาและความสำเร็จในการนำนโยบายการจัดการศึกษาไปปฏิบัติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) และสังเคราะห์ข้อมูลเป็นความเรียง

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 บริบทการบริหารนโยบาย

การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามนโยบายการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเหมาะสม เพราะได้ยึดตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไข พ.ศ.2545 มีการกำกับติดตามนิเทศการจัดการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ การประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก

การจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษาของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่ผ่านมา ขึ้นกับวิสัยทัศน์ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด แต่ไม่ต่ำกว่า 50 ล้านบาททุกปี การบริหารจัดการศึกษาจะให้เป็นไปตามแผนด้านการศึกษาอยู่ในความสำคัญลำดับที่ 2 รองจากงบประมาณด้านโครงสร้างพื้นฐาน

การสื่อสารในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ในปัจจุบันมีความเหมาะสม แต่ระเบียบคำสั่งบางอย่างยังยากในการปฏิบัติ เช่น การมอบอำนาจการไปราชการของผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือข้าราชการครู การจัดซื้อจัดจ้าง เป็นต้น

ผู้ที่มีบทบาทในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ มีวิสัยทัศน์ในการบริหารการศึกษา มีภาวะผู้นำ เป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้อง และมีความเป็นประชาธิปไตย แต่ขาดความเข้มแข็งด้านวิชาการ

เมื่อประมวลความเห็นทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่างสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นสอดคล้องเหมาะสมไปในทิศทางเดียวกันเกี่ยวกับโครงสร้างของนโยบาย (Policy Structural) ในด้านทรัพยากร (Resource) ที่สนับสนุนนโยบายการศึกษา ในด้านการให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน (Disposition) การบริหารนโยบายการศึกษา การสนับสนุนจากการเมือง (Political Support) ที่สนับสนุนการบริหารนโยบายการศึกษารวมทั้งการติดต่อสื่อสาร (Communication) ก็มีความสอดคล้องเหมาะสมไปในทิศทางเดียวกัน แต่ยังมีผู้บริหารโรงเรียนบางท่านที่มองว่าระเบียบและคำสั่งในบางเรื่องยังไม่ชัดเจนและในด้านภาวะผู้นำ (Leadership) ก็มีความเห็นสอดคล้องเหมาะสมไปในทิศทางเดียวกัน แต่ยังมีความเห็นต่างเกี่ยวกับผู้นำยังขาดความเข้มแข็งทางด้านวิชาการ

ตอนที่ 2 ความสำเร็จในการนำนโยบายการจัดการศึกษาไปปฏิบัติ (ประสิทธิผลของการบริหารโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี)

การจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด มีกระบวนการบริหารและจัดการได้มาตรฐานหรือไม่ นั้น ในทัศนะของศึกษานิเทศก์ได้ให้ความเห็นว่า ได้มาตรฐานบางส่วน ส่วนความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนได้ให้ทัศนะอีกมุมว่า ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เพราะองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ให้นโยบายทุกโรงเรียนได้ประเมินโรงเรียนของตนเองทุกภาคเรียนหรือ 3 มาตรฐานคือ มาตรฐานคุณภาพผู้เรียน กระบวนการบริหารการจัดการ และกระบวนการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บุคลากรทุกคนได้จัดทำผลการประเมินตนเอง SAR ((Self-Assessment Report) ทุกภาคเรียน

เมื่อประมวลจากความเห็นทั้งหมดที่เกี่ยวกับความสำเร็จในการนำนโยบายการจัดการศึกษาไปปฏิบัติ (ประสิทธิผลของการบริหารโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี) จากคุณภาพของผู้เรียนได้มาตรฐานในระดับดีเลิศ จากกระบวนการบริหารและจัดการได้มาตรฐานระดับดีเลิศ และจากกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้มาตรฐานในระดับดีเลิศ จะพบว่า ความสำเร็จของผู้เรียนยังไม่ได้มาตรฐานในระดับดีเลิศตามที่โรงเรียนได้ประเมินตนเองตามรายงานผลการสังเคราะห์การประเมินตนเองของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานีประจำปีการศึกษา 2562

ตอนที่ ๓ ความสำเร็จในการนำนโยบายการจัดการศึกษาไปปฏิบัติ (ประสิทธิผลของการบริหารโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี) เจริญประจักษ์

ความสำเร็จในการนำนโยบายการจัดการศึกษาไปปฏิบัติ (ประสิทธิผลของการบริหารโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี) เจริญประจักษ์ มีดังต่อไปนี้

ผลงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานมาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของโรงเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2562 ใน 4 รายวิชาคือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย T ต่ำกว่า 50 อยู่ในระดับพอใช้

ผลงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานมาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) คะแนนมาตรฐาน T-Score ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2562 ใน 5 รายวิชาคือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย T ต่ำกว่า 50 อยู่ในระดับพอใช้

เมื่อเปรียบเทียบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2562 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างหน่วยงานทางการศึกษาอื่น และหน่วยงานทางการศึกษาในจังหวัดอุบลราชธานี กับระดับประเทศใน 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เมื่อเปรียบเทียบกับผลการทดสอบระหว่างโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (สพม.) ในจังหวัดอุบลราชธานีแล้ว คะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สอ.) ซึ่งก็คือโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี จะต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (สพม.) ทุกรายวิชา

เปรียบเทียบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2562 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับหน่วยงาน และหน่วยงานทางการศึกษาในจังหวัดอุบลราชธานี กับระดับประเทศใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เมื่อเปรียบเทียบกับผลการทดสอบระหว่างโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (สพม.) ในจังหวัดอุบลราชธานีแล้ว คะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สอ.) ซึ่งก็คือโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี จะต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (สพม.) ทุกรายวิชา

สรุปความสำเร็จในการนำนโยบายการจัดการศึกษาไปปฏิบัติ (ประสิทธิผลของการบริหารโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี) ซึ่งวิเคราะห์จากตัวแปร 3 ตัว คือ คุณภาพของผู้เรียนได้มาตรฐานในระดับดีเลิศ กระบวนการบริหารและจัดการได้มาตรฐานในระดับดีเลิศ และกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้มาตรฐานในระดับดีเลิศ เมื่อมีการวิเคราะห์ในเชิงคุณภาพและการเปรียบเทียบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2562 ทั้งระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเชิงประจักษ์ แล้วจะพบว่า ความสำเร็จในการนำนโยบายการจัดการศึกษาไปปฏิบัติ (ประสิทธิผลของการบริหารโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี) ของตัวแปรทั้ง 3 ตัวนั้น ไม่ได้อยู่ในระดับดีเลิศตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ในกาแถลงนโยบายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานีต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งสอดคล้องกับผลสรุปรวมการประเมินตนเองระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานปีการศึกษา 2562 ที่สรุปภาพรวม 3 มาตรฐานไว้ในระดับดี

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายผลการศึกษาดังนี้

บริบทการบริหารนโยบายซึ่งเกี่ยวข้องกับโครงสร้างของนโยบาย (Policy Structure) นั้น โดยภาพรวมนั้นการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี มีความเหมาะสม เพราะยึดตามนโยบายในระดับกระทรวงทั้งกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงมหาดไทย ที่นำมาใช้ในการบริหารด้านการบริหารทั่วไป ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับงานของ Education Council Secretariat Ministry of Education (2007)

ในด้านทรัพยากร (Resources) นั้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ให้การสนับสนุนด้านทรัพยากรที่เหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นงบประมาณจากส่วนกลาง และจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามแผนการพัฒนา ซึ่งถือว่าเป็นจุดเด่นและปัจจัยสนับสนุนการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดได้อย่างเหมาะสม และเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้นเมื่อเทียบกับงบประมาณในการจัดการศึกษาของหน่วยงานอื่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Education Council Secretariat Ministry of Education (2011)

ในด้านการสนับสนุนทางการเมือง (Political Support) นั้น ผู้มีบทบาทสำคัญในการผลักดันการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ไม่ว่าจะเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และผู้บริหารโรงเรียนได้ให้การสนับสนุนการศึกษาได้อย่างเหมาะสม

การสร้างการให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน (Disposition) นั้น มีการสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรขององค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยการตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพื่อให้โบนัสเป็นขวัญกำลังใจ มีการส่งเสริมให้ครูมีความก้าวหน้าทางวิชาชีพซึ่งมีปริมาณมากกว่าครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ซึ่งจะมีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Education Council Secretariat Ministry of Education (2011) และงานวิจัยของ Samranwong (2013)

การสื่อสาร (Communication) ในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด มีความเหมาะสม มีการใช้การสื่อสารหลายช่องทางและทันสมัย เช่น การใช้ระบบกลุ่มไลน์ แต่ระบบการสื่อสารบางอย่างที่ใช้เผยแพร่ข้อมูลในองค์กรอาจจะยังไม่เป็นปัจจุบัน

ในด้านปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญต่อการบริหารและพัฒนาการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอีกประการหนึ่งที่มีการวิจัยได้ค้นพบและสอดคล้องกับงานวิจัยอื่นๆ ก็คือ ภาวะผู้นำ (Leadership) และบทบาทของผู้นำทั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยเกื้อหนุนของการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี คือ ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีประสบการณ์ในการจัดการศึกษา มีประสบการณ์และเข้าใจการบริหารนโยบายการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Education Council Secretariat Ministry of Education (2007) ที่กล่าวว่าแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจด้านวิชาการ

ในด้านความสำเร็จในการนำนโยบายการจัดการศึกษาไปปฏิบัติ (ประสิทธิผลของการบริหารโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี) ที่สามารถประเมินได้ในเชิงประจักษ์ ซึ่งมีอยู่ 3 มาตรฐาน

แต่เมื่อดูประสิทธิผลของการบริหารโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี โดยเปรียบเทียบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติพื้นฐาน (O-NET) ในปีการศึกษา 2562 ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สอ.) ในจังหวัดแล้วจะพบว่าคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานีกับโรงเรียนชั้นมัธยมศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (สพม.) ในจังหวัดอุบลราชธานี จะมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าทุกรายวิชาทั้ง

2 ระดับชั้นของโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (สพม.) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Education Council Secretariat Ministry of Education (2011) และงานวิจัยของ Phatarachai Phatthanasuwanna. (2010) ที่กล่าวว่า คุณภาพของวิชาการของนักเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดยังไม่เป็นที่น่าพอใจ และมีสถานศึกษาบางแห่งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำลงหลังจากถ่ายโอนต่างๆ ที่ได้รับงบประมาณมากขึ้น และมีความพร้อมด้านอาคาร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์

สภาพปัญหาและอุปสรรคในการบริหารนโยบายขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

1) สภาพปัญหาและอุปสรรคด้านกระบวนการบริหาร คือ (1) ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนจังหวัดและผู้บริหารสถานศึกษา ให้ความสำคัญกับงานโครงสร้างพื้นฐานมากกว่างานวิชาการ และการพัฒนาการศึกษา (2) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นยังขาดประสบการณ์ในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีประสบการณ์ในการดูแลการศึกษาตั้งแต่รับโอนสถานศึกษาในปี พ.ศ.2550 ซึ่งมีระยะเวลาเพียง 1 ทศวรรษเท่านั้น เมื่อเทียบกับเทศบาลที่จัดการศึกษาอย่างยาวนาน

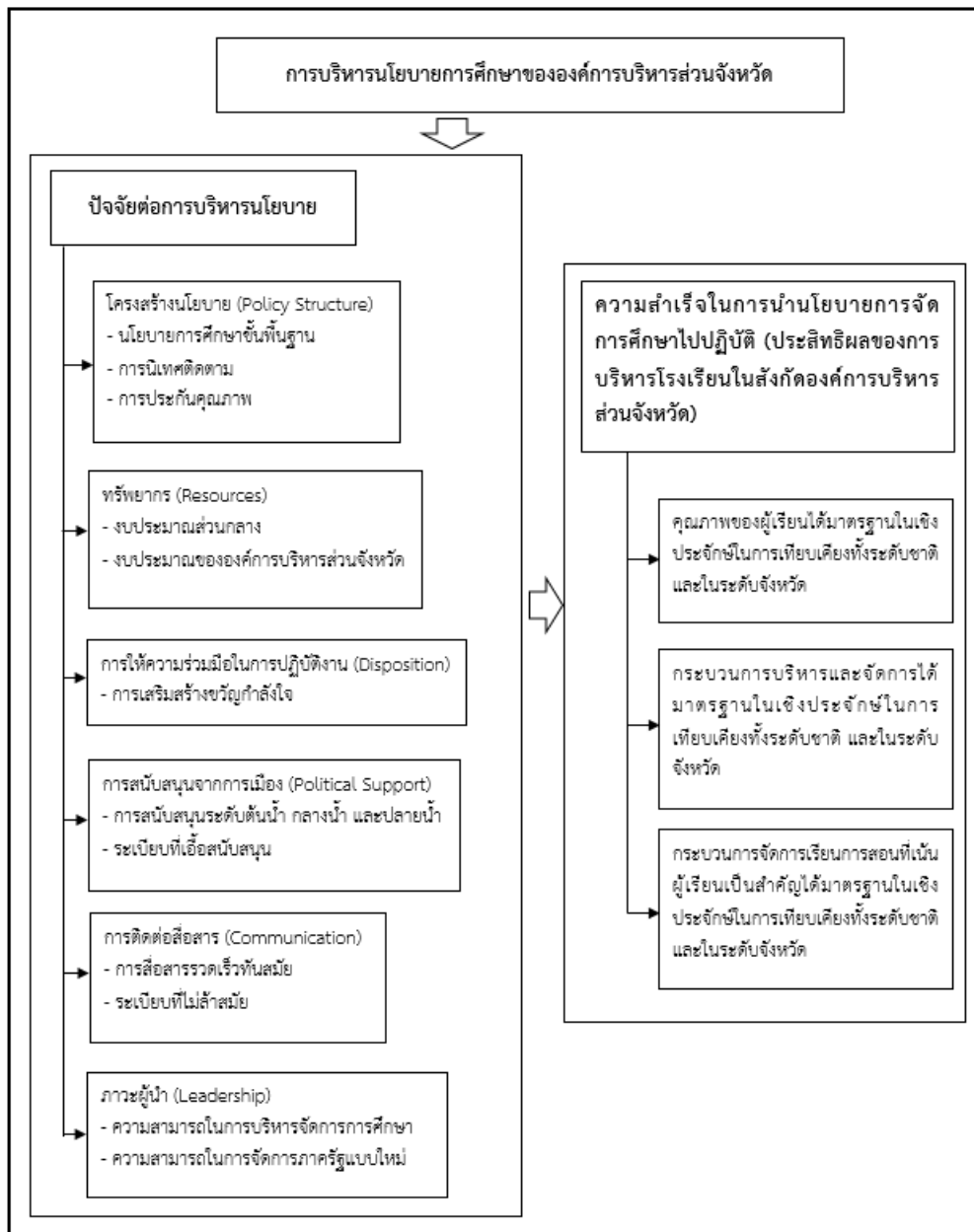
2) สภาพปัญหาและอุปสรรคด้านการสนับสนุน คือ (1). ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนจังหวัดยังแสดงบทบาทต่อการเอาใจใส่ด้านการศึกษาในระดับน้อย เช่น ควรให้ความสำคัญในการประชุมมอบนโยบายแก่ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารระดับสูงเกี่ยวกับการศึกษาในองค์การบริหารส่วนจังหวัดอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งควรกำหนดนโยบายด้านการศึกษาให้เด่นชัด รวมทั้งการสนับสนุนการจัดการศึกษาให้ครบกระบวนการทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ (2) คณะกรรมการสถานศึกษายังไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในสถานศึกษาเท่าที่ควร เป็นเพียงองค์ประกอบตามระเบียบให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาเท่านั้น ยังไม่มีการระดมสรรพกำลังจากชุมชนในการช่วยเหลือและสนับสนุนการจัดการศึกษาในท้องถิ่นของตนเองได้อย่างเหมาะสม

3) สภาพปัญหาและอุปสรรคด้านการติดตามประเมินผล คือ ขาดบุคลากรทางด้านนิเทศการศึกษา จำนวนศึกษานิเทศก์มีน้อยไม่สอดคล้องกับจำนวนโรงเรียน ไม่มีโครงสร้างและหน่วยงานดูแลด้านการนิเทศการศึกษาในระดับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงทำให้ขาดการนิเทศช่วยเหลือและติดตามผลการจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ รวมทั้งขาดการสนับสนุนทางวิชาการทางการนิเทศการศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งขาดเครือข่ายทางการนิเทศการศึกษาในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

สรุปองค์ความรู้

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาการบริหารนโยบายการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า องค์ประกอบที่จะทำให้การบริหารนโยบายการศึกษาประสบความสำเร็จนั้น ปัจจัยที่สำคัญในเบื้องต้นคือปัจจัยที่เกี่ยวกับการบริหารนโยบาย ซึ่งประกอบไปด้วยโครงสร้างนโยบาย (Policy Structure) ซึ่งเริ่มต้นจากนโยบายการศึกษาระดับชาติและนโยบายการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งนำไปสู่การกระจายอำนาจการจัดการศึกษาไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อจัดทำบริการสาธารณะด้านการศึกษาตามภารกิจให้ได้มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับของผู้รับบริการสาธารณะด้านการศึกษาซึ่งจะต้องให้ความสำคัญและมีการนิเทศการศึกษาและการจัดทำประกันคุณภาพอย่างจริงจังและเข้มข้นตามเกณฑ์มาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ ในด้านทรัพยากร (Resources) จะต้องได้รับการสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอจากส่วนกลาง รวมทั้งการสนับสนุนงบประมาณเป็นการหนุนเสริมด้านจัดการศึกษาจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด ฝ่ายบริหารขององค์การบริหารส่วนจังหวัดต้องสร้างเสริมขวัญและกำลังใจให้แก่บุคลากรด้านจัดการศึกษาให้ดีกว่าสังกัดเดิมที่เคยอยู่ในกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้เกิดการให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน (Disposition) ส่วนการสนับสนุนทางการเมือง (Political Support) ต้องมีการสนับสนุนทั้งในระดับต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ การมีระเบียบข้อบังคับที่เอื้อและสนับสนุนต่อการบริหารจัดการศึกษา ต้องมีการติดต่อสื่อสาร (Communication)

ที่รวดเร็วทันสมัย ระเบียบปฏิบัติที่ไม่ล้าสมัย สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนจังหวัด จะต้องมีความรู้ (Leadership) ทั้งความสามารถในการบริหารจัดการการศึกษาและความสามารถในการจัดการภาครัฐแบบใหม่ จึงนำไปสู่ความสำเร็จในการนำนโยบายการจัดการศึกษาไปปฏิบัติ (ประสิทธิผลของการบริหารโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด) ซึ่งจะทำให้เกิดคุณภาพของผู้เรียน กระบวนการบริหารและจัดการ และกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่ได้มาตรฐานในเชิงประจักษ์สามารถเทียบเคียงได้ทั้งระดับชาติและในระดับจังหวัด ตามที่ได้สังเคราะห์เป็นองค์ความรู้ดังแผนภาพ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. เนื่องจากการศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญต่อการสร้างคุณภาพของประชากรของประเทศ ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกประเภท ควรให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาเป็นอันดับแรกมากกว่าการให้ความสำคัญต่อโครงสร้างพื้นฐาน

2. ฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในระดับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ต้องมีนักวิชาการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษาที่ชัดเจน เพื่อให้คำแนะนำทางด้านการจัดการศึกษาให้แก่โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ ให้เทียบเท่ากับระบบการนิเทศการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และส่งเสริมการสร้างระบบและเครือข่ายการนิเทศ การกำกับติดตามงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยในอนาคต

1. เนื่องจากการศึกษาวิจัยนี้เป็นการศึกษาในเชิงคุณภาพ โดยวิธีการสัมภาษณ์และการสังเกตซึ่งไม่มีข้อมูลในเชิงปริมาณและสถิติมาสนับสนุนข้อค้นพบ จึงมีข้อเสนอว่า ถ้าจะมีการศึกษาเกี่ยวกับประเด็นการศึกษานี้หรือลักษณะใกล้เคียงควรจะทำการศึกษาในเชิงปริมาณ เพื่อสนับสนุนการวิจัยในอีกด้านหนึ่ง

2. ควรศึกษาวิจัยการจัดการศึกษาและการบริหารนโยบายการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดที่ประสบความสำเร็จ เพื่อค้นหาด้นแบบปฏิบัติที่ดี (Best Practice) และนำมาสังเคราะห์เพื่อเป็นบทเรียนและแบบอย่างให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดอื่นๆ

3. ควรมีการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ รวมทั้งเปรียบเทียบโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีจำนวนโรงเรียนในการรับถ่ายโอนที่แตกต่างกัน เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการบริหารและผลการเรียนของนักเรียน

References

- Academic team, Municipal Employees Association of Thailand. (2017) a). “Management of Local Education, Part 3: Secondary Schools”, Siamrath Weekly Review. 64 Issue 40 (16 – 22 June 2017): 66.
- Duangnet Samranwong. (2013). “Effectiveness of school administration transferred to Nakhon Ratchasima Provincial Administrative Organization”. Doctor of Public Administration Thesis Department of Public Administration, Faculty of Political Science, Ubon Ratchathani University.
- Education Council Secretariat Ministry of Education. (2007). Research Report on Educational Administration of Local Administrative Organizations. Bangkok: Sweet Chili Graphic Co., Ltd.
- Education Council Secretariat Ministry of Education. (2011). Research report and evaluation of education management of local administrative organizations. Bangkok: Sweet Chili Graphic Co., Ltd.
- Phatarachai Phatthanasuwanna. (2010). Provincial Administrative Organization Schools: Roles of Local Administrative Organizations in Educational Administration. Master of Political Science Thesis Department of Public Administration, Faculty of Political Science, Thammasat University.
- Ubon Ratchathani Provincial Administrative Organization. (2016). Development strategies of local government organizations in Ubon Ratchathani Province. Ubon Ratchathani: n.p.

